

درخواست و خواهی

(حقوقی)

در رویه دادگاهها

گروه پژوهشی

انتشارات چراغ دانش

بنیاد بین‌المللی حقوقی سنا

«بنیاد بین‌المللی حقوقی سنا» با تیمی متشکل از مؤلفین، مدرسین، وکلا و کارشناسان مجرب با کارگروه‌های تخصصی در حوزه‌های: املاک و اراضی، سرقتی، بیمه‌ای، گمرکی، ثبتی، وصول مطالبات، تنظیم قراردادها، ارث و امور حسبی، امور خانواده و مسائل کیفری آماده ارائه مشاوره و پاسخگویی به سؤالات حقوقی هم‌میهنان محترم می‌باشد.

گروه وکلای سنا: ۸۸۶۵۱۲۰-۸۸۱۴۰۶۰۲-۰۲۱

ارتباط مستقیم با دفتر واحد دعاوی: ۸۸۱۴۰۸۰۸

انتشارات چراغ دانش

«بنیاد بین‌المللی حقوقی سنا» مفتخر است اعلام دارد به‌عنوان مجموعه فنی و متخصص در حوزه حقوقی کشور در جهت توسعه و تعمیق دانش و نظام حقوقی کشور با شروع به کار معاونت تحقیقات و پژوهش‌ها از طریق الحاق «انتشارات چراغ دانش» و تغییر مدیریت این انتشارات توانسته است در مهلت بسیار کوتاه آثار حقوقی ارزشمندی با ویژگی «**کاربردی و آموزشی**» به جامعه حقوق تقدیم نماید امید است با لطف و عنایات حضرت حق و همراهی و همکاری مستمر و مداوم اساتید، قضات، وکلا، کارشناسان و دانش‌پژوهان در حوزه تألیف و انتشار کتب حقوقی، زمینه تعالی و تحقق عهد و راهبرد «بنیاد بین‌المللی حقوقی سنا» فراهم گردد.

تهران، میدان هفت‌تیر، ورودی مدرس، کوچه مازندرانی، پ ۴، ط ۶، واحد ۱۴

تلفن تماس: ۰۲۱ ۸۸۱۴۰۶۰۱-۲

www.cheraghdanesh.com

چراغ دانش، چراغ راه اندیشه هاست

فهرست کلی

مقدمه	۱۱
معرفی در خواست و خواهی و نمونه دادخواست	۱۵
درخواست و خواهی در آرای دیوان عالی کشور	۳۷
درخواست و خواهی در آرای دادگاه‌های	۶۷
درخواست و خواهی در نشست‌های قضائی	۱۱۷
درخواست و خواهی در نظریه‌های مشورتی	۲۱۷
قوانین و مقررات درخواست و خواهی	۲۳۱
منابع و مآخذ	۲۴۱

فهرست جزئی

مقدمه	۱۱
معرفی درخواست و خواهی و نمونه دادخواست	۱۵
مبحث اول: آرای قابل و خواهی	۲۰
مبحث دوم: شرایط طرح دعوی و خواهی	۲۳
مبحث سوم: مهلت و خواهی از احکام	۲۴
مبحث چهارم: آثار و مشخصات دعوی و خواهی	۲۸
مبحث پنجم: انواع دعوی قابل طرح در مرحله و خواهی	۳۰
مبحث ششم: اجرای احکام غیابی	۳۱
مبحث هفتم: مراحل عملی جریان دادخواست تا جلسه رسیدگی	۳۲
نمونه دادخواست و خواهی	۳۴
درخواست و خواهی در آرای دیوان عالی کشور	۳۷
مبحث اول: آرای وحدت رویه دیوان عالی کشور	۳۹
۱. و خواهی قیم از تصمیم غیابی دادگاه راجع به عزل خود	۳۹
۲. اعتراض به احکام غیابی	۴۰
۳. اعتراض تلگرافی به حکم غیابی	۴۹

مبحث دوم : آرای شعب دیوان عالی کشور	۵۴
۱. فرجام خواهی در مهلت و خواهی	۵۴
۲. اعتراض به رأی غیابی	۵۹
۳. عدم تأثیر تعیین وکیل تسخیری در حضوری بودن رأی	۶۲
۴. جلب ثالث ضمن دادخواست و خواهی یا پژوهشی	۶۴
۵. جلسه اول در رسیدگی و خواهی	۶۴
۶. اشتباه در اعلام قابل و خواهی بودن حکم	۶۶
درخواست و خواهی در آرای دادگاه های	۶۷
مبحث اول: آرای دادگاه های بدوی و تجدیدنظر	۶۹
۱. تقدیم دادخواست تجدیدنظر در مهلت و خواهی	۶۹
۲. عدم فراهم کردن مدرک جهت از بین بردن دادنامه و خواسته	۷۱
۳. انحصار و خواهی به احکام غیابی	۷۳
۴. اثر اعلام وکالت جهت مطالعه پرونده بر حضوری و غیابی بودن رأی	۷۹
۵. اعسار از پرداخت هزینه و خواهی	۸۲
۶. اعتراض محکوم علیه غایب به حکم غیابی	۸۵
۷. درخواست تخلیه به علت عدم پرداخت اجور	۹۰
۸. درخواست و خواهی عده ای از خواندگان غایب	۹۱
۹. و خواهی از دادنامه صادر شده در مورد مطالبه مبلغ و خسارات دادرسی	۹۵
۱۰. عدم حضور و خواه با وجود تشخیص ضرورت حضور و ابلاغ مراتب به وی	۱۰۰
۱۱. اختصاص وصف غیابی بر احکام	۱۰۳
۱۲. اثر اعلام وکالت جهت مطالعه پرونده بر حضوری و غیابی بودن رأی	۱۰۷
۱۳. معیار حکم غیابی	۱۱۰
مبحث دوم: آرای دادگاه های انتظامی قضات	۱۱۳
۱. صدور حکم غیابی از قطعی به غیر قطعی	۱۱۳
۲. لزوم تعیین جلسه رسیدگی در مرحله و خواهی	۱۱۳
۳. عدم امکان و خواهی از طرف خواهان غایب	۱۱۵
درخواست و خواهی در نشست های قضائی	۱۱۷
۱. پرداخت هزینه جهت رسیدگی به و خواهی در دعاوی حقوقی	۱۱۹
۲. و خواهی خارج از فرجه قانونی بیست روزه	۱۲۰
۳. تقاضای و خواهی و تقاضای مطالبه هزینه دادرسی و حق الوکاله از خواهان اولیه	۱۲۱

۴. تقاضای تجدیدنظرخواهی نسبت به رأیی که به صورت غیابی صادر و ابلاغ قانونی شده... ۱۲۳
۵. دادخواست وخواهی فردی که غیباً در پرونده‌های متعدد محکوم شده و فراری است... ۱۲۵
۶. تغییر مجازات قانونی در مرحله‌ی وخواهی... ۱۲۶
۷. قابل تجدیدنظر بودن احکام پس از انقضای مهلت وخواهی... ۱۲۸
۸. وصول لایحه دفاعیه خوانده پس از اعلام ختم رسیدگی... ۱۲۹
۹. آرای صادره از هیئت تشخیص یا شورای حل اختلاف... ۱۳۲
۱۰. اظهارنظر قضائی درباره دعوی وخواهی بدون تشکیل جلسه رسیدگی... ۱۳۳
۱۱. تبعات عدم ایداع تأمین مورد نظر دادگاه پس از درخواست محکوم‌له و صدور اجرائیه در آرای غیابی... ۱۳۵
۱۲. چگونگی بازداشت محکوم‌علیه در جهت اجرای حکم غیابی صادره... ۱۳۸
۱۳. صدور حکم غیابی مطالبه وجه... ۱۴۰
۱۴. لزوم تعیین وقت جهت رسیدگی به وخواهی... ۱۴۲
۱۵. اعتراض ثالث طاری در مرحله وخواهی مقایسه تأیید رأی با صدور آن در مرحله... ۱۴۵
۱۶. مرجع اخذ تأمین مناسب و قبول ضامن معتبر جهت اجرای حکم غیابی... ۱۴۷
۱۷. صدور اجرائیه مجدد پس از وخواهی... ۱۴۹
۱۸. رفع نقص از دادخواست وخواهی جهت رسیدگی در دادگاه تجدیدنظر در مهلت مقرر... ۱۵۱
۱۹. تجدیدنظرخواهی پس از ۱۰ روز مهلت وخواهی... ۱۵۴
۲۰. مهلت وخواهی از حکم محکومیت کیفری و حقوقی توأمان... ۱۵۵
۲۱. مهلت وخواهی از احکام دادگاه‌های حقوقی و کیفری سابق و فعلی... ۱۵۷
۲۲. لزوم پرداخت هزینه دادرسی در دعوی وخواهی از رأی غیابی... ۱۵۹
۲۳. تکلیف دادگاه در صورت عدم پرداخت هزینه دادرسی وخواهی و تجدیدنظر... ۱۶۱
۲۴. پذیرش تجدیدنظرخواهی محکوم‌علیه قبل از انجام وخواهی در صورت انقضای مهلت... ۱۶۳
۲۵. وخواهی از حکم صادره اعتراض به گواهی حصر وراثت... ۱۶۴
۲۶. قابلیت وخواهی از حکم صادره علیه خواندگان حاضر و غایب... ۱۶۶
۲۷. تجدیدنظرخواهی در زمانی که محکوم‌علیه حق وخواهی دارد... ۱۶۷
۲۸. قابلیت رسیدگی وخواست تجدیدنظر خارج از مهلت قانونی بدون عذر موجه... ۱۶۹
۲۹. وخواهی ورثه به حکم صادره بعد از فوت محکوم‌علیه... ۱۷۴
۳۰. ناقص تلقی شدن لایحه تقدیمی در مقام اعتراض به حکم غیابی در مهلت وخواهی... ۱۷۶
۳۱. مرجع صدور قرار رد دادخواست در مرحله وخواهی... ۱۷۸
۳۲. استرداد دعوا از ناحیه خواهان دعوی اصلی در مرحله وخواهی... ۱۸۰

۱۸۲ زمان و نحوه تقدیم دادخواست متقابل از سوی خواه و
۱۸۴ ۳۳. اعتراض به حکم غیابی و تقاضای رسیدگی فوری به حکم غیابی
۱۸۵ ۳۴. محدوده رسیدگی دادگاه در مرحله وخواهی
۱۸۷ ۳۵. استرداد دادخواست وخواهی قبل از صدور رأی
۱۸۹ ۳۶. وخواهی زوج از حکم غیابی طلاق
۱۹۲ ۳۷. وخواهی از رأی غیابی دادگاه تجدیدنظر استان
۱۹۵ ۳۸. قابلیت طرح رسیدگی به وخواهی خارج از فرجه قانونی در دادگاه تجدیدنظر
۱۹۶ ۳۹. وخواهی از رأی دادگاه تجدیدنظر در صورت عدم حضور در دادگاه و یا تقدیم لایحه ..
۱۹۸ ۴۰. اعتراض خارج از موعد به آراء غیابی شورای حل اختلاف
۱۹۹ ۴۱. مبدأ مهلت تجدیدنظرخواهی در صورت رد دادخواست به علت نقص
۲۰۱ ۴۲. رعایت مهلت‌های تجدیدنظرخواهی و وخواهی در شوراهای حل اختلاف
۲۰۲ ۴۳. تجدیدنظرخواهی از پرونده‌ای که محکوم‌علیه حق وخواهی خود را ساقط کرده
۲۰۴ ۴۴. قابل وخواهی بودن دعوای اعسار از محکوم‌به
۲۰۶ ۴۵. تقاضای صدور اجرائیه بدون توجه به اعتراض وخواه در دین تضامنی
۲۰۹ ۴۶. عدم تصریح حق وخواهی در وکالت‌نامه وکیل
۲۱۱ ۴۷. اثر حقوقی سوگند خوانده پس از صدور رأی و در مرحله وخواهی
۲۱۴ ۴۸. پرداخت هزینه دادرسی از ناحیه وخوانده
۲۱۷ در خواست وخواهی در نظریه‌های مشورتی
۲۱۹ ۱. اعتراض بر حکم غیابی
۲۱۹ ۲. حکم غیابی دادگاه صلح
۲۲۰ ۳. تجدیدنظر محسوب شدن رسیدگی وخواهی نسبت به حکم غیابی
۲۲۱ ۴. جداگانه بودن مراحل وخواهی و تجدیدنظر
۲۲۱ ۵. اخذ تأمین در اجرای احکام غیابی
۲۲۲ ۶. اشتباه در عدم اعلام قابل وخواهی بودن حکم
۲۲۲ ۷. قرار تأمین محکوم‌به
۲۲۳ ۸. تقاضای ختم پرونده به لحاظ سازش در خارج در مرحله وخواهی
۲۲۴ ۹. نقص دادخواست وخواهی
۲۲۵ ۱۰. پرداخت دستمزد کارشناس از طرف وخواه
۲۲۷ ۱۱. تسری حکم بند ۲۱ ماده ۳ قانون نحوه وصول برخی از درآمدهای دولت در مورد هزینه ده هزار ریال برای تجدیدنظرخواهی به احکام غیابی

۲۲۷.....	۱۲. رسیدگی به واخواهی اعم از حقوقی و کیفری.....
۲۲۸.....	۱۳. طرح ادعای جعلیت در مهلت مقرر قانونی.....
۲۲۹.....	۱۴. ماده ۱۴۴ قانون آیین دادرسی مدنی در موردی که تبعه خارجی.....
۲۲۹.....	۱۵. اجراییه جدید پس از صدور قرار قبولی واخواهی.....
۲۳۰.....	۱۶. عملیات اجرایی پس از پذیرفته شدن واخواهی.....
۲۳۱.....	قوانین و مقررات درخواست واخواهی.....
۲۳۳.....	از قانون آیین دادرسی کیفری.....
۲۳۵.....	از قانون آیین دادرسی مدنی.....
۲۳۸.....	از قانون شوراها.....
۲۴۱.....	منابع و مأخذ.....

مقدمه

معمولاً رویه عملی دادگاه‌ها در استنباط از قوانین و مقررات در جهت انطباق با مصادیق واقعی تا حدودی متفاوت است، با آنچه در کلاس‌های تئوریک دانشگاه‌ها به دانشجویان حقوق آموزش داده می‌شود که البته روند آموزشی و طریق ارائه مطالب در کلاس‌های درسی هم به شکلی است که برای طی مراحل تحصیلی صرف مطالعه و پاسخ به سؤالات به صورت تئوری و بدون تطبیق با مصادیق عملی کفایت می‌کند. به این ترتیب معمولاً چون امکان انجام کار عملی قبل از خروج از دانشگاه برای دانشجویان این رشته وجود ندارد فارغ‌التحصیلان وقتی وارد مرحله کار می‌شوند با کمبود آگاهی و اطلاعات از رویه قضائی و شیوه استدلال و استنباط عملی دادگاه‌ها مواجه هستند؛ لیکن اهمیت آگاهی از رویه قضائی با ورود به میدان کار و فعالیت بر هیچ فارغ‌التحصیل حقوقی پوشیده نیست. بی تردید تنها منبع آموزش عملی وکالت، قضاوت و به‌طور کلی حقوق، بعد از حضور عملی در دادگاه‌ها و جلسات رسیدگی، همین رویه قضائی می‌باشد؛ به عبارت دیگر مطالعه تصمیمات، پرسش و پاسخ‌ها و اختلاف‌نظرهای کسانی که هر روز به صورت عملی در حال انطباق قوانین با مصادیق واقعی هستند می‌تواند اطلاعات کاربردی و عملی را در اختیار خواننده قرار دهد.

اگرچه فارغ‌التحصیلان حقوق بیش از سایرین به مطالعه رویه قضائی نیازمند هستند؛ اما هیچ قشری از جامعه بزرگ رشته حقوق قضائی نمی‌تواند بی‌نیاز از مطالعه و تحقیق و تفحص در این حوزه باشد؛ زیرا رویه قضائی در واقع روح زنده و محرک رشته حقوق است که دائم در حال تغییر و تحول می‌باشد و غفلت از این حوزه به قیمت عقب‌ماندگی از علم واقعی حقوق و جامعه حقوقدانان تمام خواهد شد. از این رو ناشران تخصصی این حوزه، هرکدام به طریقی نسبت به جمع‌آوری و انسجام‌بخشی به مطالب و موضوعات راجع به رویه قضائی اقدام می‌کنند که انتشارات چراغ دانش نیز در همین راستا و برای انجام بخشی از وظیفه فرهنگی خود در نظر دارد نسبت به تدوین و

جمع‌بندی مطالب رویه قضائی به صورت منظم و منحصر به فرد با ویژگی‌های مخصوص برای هر دعوا طی یک کتاب جداگانه به صورت کاربردی و با دسترسی آسان به مطالب هر دعوا اقدام نماید. در راستای تأمین این هدف مجموعه‌ای از کتاب‌ها هر کدام تحت عنوان کلی «دعوائی... در رویه دادگاه‌ها» شامل موارد زیر تدوین و تألیف خواهد شد:

۱. آراء وحدت رویه؛

۲. آرای اصراری؛

۳. آراء شعب دیوان عالی کشور؛

۴. آراء دادگاه‌های بدوی و تجدیدنظر؛

۵. نشست‌های قضائی؛

۶. نظریه‌های مشورتی؛

۷. قوانین و مقررات مرتبط با موضوع؛

۸. نمونه دادخواست و معرفی دعوا.

در این مجموعه سعی شده است رویه قضائی کشور در خصوص هر دعوا به صورت منسجم و منظم گردآوری شود تا وکلا، حقوقدانان و قضات محترم در مراجعه به رویه قضائی در کمترین زمان به بهترین وجه مطالب مطلوب خود را یافته و استفاده نمایند. با توجه به تعدد بسیار آراء دادگاه‌ها (دادگاه بدوی و تجدیدنظر) در برخی موارد حداکثر سعی بر آن بوده از موارد متفاوت آراء صادره در موضوع نمونه در قسمت رأی آورده شود و همچنین در سایر موارد؛ مثل آراء وحدت رویه، آراء دیوان عالی کشور، موارد مرتبط به موضوع ذکر شده است تا با توجه به اهمیت این آراء مورد استفاده خوانندگان و مراجعه‌کنندگان عزیز قرار گیرد.

مختصر ویژگی‌های کتاب:

۱. تدوین و گردآوری منظم و منسجم تمام مطالب مربوط به دعوا؛

۲. تقسیم‌بندی موضوعی برای هر کدام از مطالب؛

۳. ارائه معرفی دعوا و نمونه دادخواست در اول مجموعه؛

۴. ذکر عنوان برای هر مطلب به صورت خلاصه در فهرست؛

۵. دسترسی سهل و آسان به مطلب دلخواه در کمترین زمان.

«گروه پژوهشی» انتشارات مفتخر خواهد شد از تجربیات، آراء و سایر مطالب حقوقی موجود نزد اساتید، وکلا، حقوقدانان و سایر همکاران در راستای مفیدتر شدن مجموعه در چاپ‌های بعدی استفاده نماید. لذا موجب خرسندی خواهد بود که خوانندگان عزیز از هر صنف ضمن ارسال انتقادات و پیشنهادات خود در مورد هر کدام از موضوعات به صورت (کتبی یا از طریق ایمیل یا تلفنی) ما را در پربار کردن مجموعه حاضر یاری فرمایند.

مدیر مسئول انتشارات

یک هزار و سیصد و نود و شش

فصل اول

معرفی درخواست و خواهی
و نمونه دادخواست

